YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)

11 päivänä syyskuuta 2003 *

Asiassa C-323/02,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään H. Støvlbaek, avustajanaan asianajaja E. Cabau, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Hydrowatt SARL, kotipaikka Lyon (Ranska),

vastaajana,

jossa komissio vaatii EY 238 artiklan nojalla, että sille palautetaan ennakkomaksu, jonka kantaja suoritti vastaajalle sopimuksen nro HY 134/87 FR puitteissa, joka koskee sellaisen hankkeen toteuttamista, jolle on myönnetty tukea energia-alan esittelyhankkeiden ja teollisten koehankkeiden edistämisestä taloudellisen tuen avulla 20 päivänä joulukuuta 1985 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3640/85 (EYVL L 350, s. 29) nojalla,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Wathelet sekä tuomarit P. Jann (esittelevä tuomari) ja A. Rosas,

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

ottaen huomioon julkisasiamiestä kuultuaan tekemänsä päätöksen ratkaista asia ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 238 artiklan nojalla laaditun välityslausekkeen perusteella kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.9.2002 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan velvoittamaan Hydrowatt SARL -yhtiö (jäljempänä Hydrowatt) palauttamaan sille 37 109 euron ennakkomaksusta jäljellä oleva 25 109 euron suuruinen summa 23 422,91 euron suuruisine korkoineen. Tämä ennakkomaksu myönnettiin sellaisen rahoituksen yhteydessä, jota säänneltiin sopimuksella nro HY 134/87 FR (jäljempänä sopimus), jonka kantaja on purkanut, koska vastaaja ei täyttänyt sopimusvelvoitteitaan.

Asian tosiseikat ja sitä koskevat oikeussäännöt

2 Komissio myönsi 29.10.1987 energia-alan esittelyhankkeiden ja teollisten koehankkeiden edistämisestä taloudellisen tuen avulla 20 päivänä joulukuuta 1985 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3640/85 (EYVL L 350, s. 29) nojalla tekemällään päätöksellä Hydrowattille avustuksen "Mataliin putouksiin soveltuva uusi turbiini ja generaattori" -nimisen hankkeen toteuttamista varten.

3 Komissio teki 8.11.1989 Hydrowattin kanssa tämän hankkeen toteuttamista koskevan sopimuksen.

4 Sopimuksen 4.3.2 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Sopimuspuoli toimittaa komissiolle kolmen kuukauden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta ja jatkossa ennen jokaisen puolivuosittaiskauden päättymistä erillisinä asiakirjoina

— töiden edistymistä, saatuja tuloksia ja mahdollisia patenttihakemuksia koskevan yksityiskohtaisen välikertomuksen,

— — — "

5 Sopimuksen 8 kohdassa todetaan seuraavaa:

"Komissio voi purkaa tämän sopimuksen ilman muita toimenpiteitä, jos sopimuspuoli ei noudata jotakin tämän sopimuksen mukaisia velvoitteitaan ja muun muassa jos 4.3 kohdan määräyksiä ei noudateta. Tämä purkaminen tulee voimaan, jos sopimusta ei ole täytetty kuukauden kuluttua saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä esitetyn toimimisvaatimuksen esittämisestä.

— —

Kahdessa edellisessä kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa sopimuspuolen on välittömästi palautettava komissiolle rahoitustukena maksetut summat, joihin lisätään näiden summien vastaanottamispäivästä alkaen laskettavat korot. Sopimuksen liitteessä I olevan työohjelman mukaisesti komissio voi kuitenkin ottaa huomioon mahdolliset konkreettiseen tulokseen johtaneet työt. Sovellettava korkokanta on Euroopan raha-asiain yhteistyörahaston ecumääräisissä liiketoimissaan soveltama korkokanta, joka julkaistaan joka kuun ensimmäisenä arkipäivänä."

6 Sopimuksen 13 kohdan mukaan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja täyttämistä koskeva mahdolliset riidat; sopimuksen 14 kohdan mukaan siihen sovelletaan Ranskan lakia.

7 Sopimuksen liitteen I mukaan hanke jakautui viiteen vaiheeseen (tutkimus ja lupaa koskeva asiakirja-aineisto, insinööritutkimukset, insinöörityöt, tarvikkeet ja asennus sekä vastaanotto ja tarkastukset), joista liitteessä olevan taulukon 2

mukaan vain kahteen viimeiseen voitiin saada yhteisön rahoitustukea. Tämän liitteen mukaisesti töiden oli tarkoitus alkaa 1.11.1989 ja päättyä 30.4.1991.

8 Sopimuksen liitteessä II olevan 1 kohdan 1 alakohdan a alakohdan mukaisesti komissio maksoi 8.12.1989 Hydrowattille ennakkomaksuna 37 109 ecua.

9 Koska komissio ei ollut saanut sopimuksessa määrätyn kolmen kuukauden määräajan päätyttyä Hydrowattilta mitään kertomusta, se muistutti tätä 21.3.1990 päivätyllä kirjeellä. Hydrowatt vastasi 18.6.1990 päivätyllä kirjeellä pyytäen määräaikaa 12.7.1990 asti.

10 Koska komissio ei tämän jälkeenkään saanut kertomusta, se esitti Hydrowattille 1.8.1991 päivätyllä saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä vaatimuksen toimittaa sille kertomus yhden kuukauden määräajan kuluessa sopimuksen purkamisen uhalla.

11 Koska Hydrowatt ei reagoinut tähän mitenkään, komissio totesi 24.1.1992 päivätyssä saantitodistuksella varustetussa kirjatussa kirjeessä, että sopimus on purettu, ja vaati suoritetun ennakkomaksun palauttamista sopimusperusteisine korkoineen.

12 Viitaten komission 1.8.1991 ja 24.1.1992 päivättyihin kirjeisiin Hydrowatt lähetti komissiolle 6.2.1992 kertomuksen, jossa vedottiin "hallinnollisiin vaikeuksiin prefektin myöntämän käyttöluvan saamisessa" ja "teknisiin vaikeuksiin turbiinien valmistajan kanssa".

13 Komissio vaati uudestaan ennakkomaksun palauuttamista 21.10.1992 ja 8.2.1993 päivätyissä kirjeissä. Hydrowatt maksoi 6.4.1993 12 000 ecun suuruisen summan.

14 Komissio esitti Hydrowattille 6.11.1996 loppusumman maksamista koskevan vaatimuksen. Posti palautti komissiolle tämän kirjeen. Näin ollen kävi ilmi, että Hydrowatt oli muuttanut kotipaikkansa.

15 Komissio löysi Hydrowattin uuden kotipaikan tehtyään etsintöjä ranskalaisten tuomioistuinten kirjaamoiden ja tribunal de commerce'ien kautta ja lähetti tälle 10.7.1997 ja 5.2.1998 kaksi uutta toimimisvaatimusta sisältänyttä kirjettä.

16 Koska Hydrowatt ei vastannut näihin kirjeisiin eikä komission myöhemmin 19.11.2001 lähettämään kirjeeseen, komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Oikeudenkäyntimenettely yhteisöjen tuomioistuimessa

17 Komission kanne on annettu sääntöjenmukaisesti tiedoksi Hydrowattille. Koska Hydrowatt ei ole esittänyt vastinetta säädetyssä määräajassa, komissio on vaatinut yhteisöjen tuomioistuimelta sen työjärjestyksen 94 artiklan 1 kohdan mukaista yksipuolista tuomiota.

18 Tältä osin on todettava, että Hydrowatt ei ole jättänyt työjärjestyksen 40 artiklan 1 kohdan mukaista vastinetta säädetyssä määräajassa. Yhteisöjen tuomioistuimen on siten annettava yksipuolinen tuomio. Koska kanteen tutkittavaksi ottaminen on kiistatonta, yhteisöjen tuomioistuimen on työjärjestyksen 94 artiklan 2 kohdan mukaan tarkastettava, ovatko kantajan vaatimukset ilmeisesti perusteltuja.

Sopimuksen purkaminen ja ennakkomaksun palauttaminen

19 Sopimuksen 8.1 kohdassa todetaan, että jos sopimuspuoli ei noudata jotakin tämän sopimuksen mukaista velvoitettaan, muun muassa 4.3 kohdassa määrättyä velvollisuutta esittää jaksoittainen kertomus, komissio voi esitettyään sopimuspuolelle toimimisvaatimuksen katsoa, että sopimus on purettu, jos kuukauden kuluessa toimimisvaatimuksesta sopimusta ei vieläkään ole täytäntöönpantu. Toimimisvaatimus on annettava tiedoksi saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä.

20 Sopimuksen 4.3.2 kohdan mukaan sopimuspuolen on toimitettava komissiolle kolmen kuukauden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta ja tämän jälkeen kerran puolessa vuodessa välikertomus, jossa yksityiskohtaisesti kerrotaan töiden edistymisestä, sekä luettelo suoritetuista menoista.

21 Koska sopimus allekirjoitettiin 8.11.1989, Hydrowattille ensimmäisen kertomuksen esittämistä varten vahvistettu määräaika alkoi kulua tästä päivästä alkaen.

22 Komission toimittamista tiedoista käy ilmi, että Hydrowatt ei esittänyt kertomusta sopimuksessa määrätyssä määräajassa. Lisäksi komission kehotettua Hydrowattia täyttämään velvollisuutensa se pyysi 18.6.1990 päivätyllä kirjeellä lisää määräaikaa 12.7.1990 asti. Tämän määräajan päätyttyä Hydrowatt ei ollut vieläkään toimittanut kertomusta.

23 Näin ollen komissio esitti perustellusti Hydrowattille 1.8.1991 päivätyllä saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä vaatimuksen, että tämä täyttää velvollisuutensa yhden kuukauden määräajan kuluessa. Koska Hydrowatt ei noudattanut tätä toimimisvaatimusta, komissio totesi 24.1.1992 päivätyllä saantitodistuksella varustetulla kirjatulla kirjeellä, myöskin perustellusti, että sopimus on purettu.

24 Sillä seikalla ei ole merkitystä, että viitaten komission 1.8.1991 ja 24.1.1992 päivättyihin kirjeisiin Hydrowatt lähetti komissiolle 6.2.1992 kertomuksen, johon sisältyi selityksiä hankkeen toteuttamiseen vaikuttaneista viivästyksistä. Tämä kertomus toimitettiin nimittäin ajankohtana, jolloin sopimus oli jo purettu. Lisäksi vaikka oletettaisiin, että hallinnolliset ja tekniset vaikeudet, joihin tässä kertomuksessa viitattiin, olivat voinut olla luonteeltaan sellaisia, että jos ne olisi esitetty ajoissa, niillä olisi voitu perustella hankkeen toteuttamisessa tapahtuneita viivästyksiä, niihin ei missään tapauksessa voitu vedota oikeuttamaan sen velvollisuuden laiminlyöntiä, jonka mukaan kertomus on esitettävä sopimuksessa sovitussa määräajassa.

25 Sopimuksen 8.3 kohdassa määrätään, että jos komissio purkaa sopimuksen ilman muita toimenpiteitä, sopimuspuoli palauttaa sille välittömästi rahoitustukena maksetut summat.

26 Samassa kohdassa täsmennetään, että komissio voi kuitenkin ottaa sopimuksen liitteessä I olevan työohjelman mukaisesti huomioon työt, jotka ovat johtaneet konkreettiseen tulokseen.

27 Se, että komissio vaatii koko ennakkomaksun palauttamista, kuuluu siis sillä nyt käsiteltävänä olevassa asiassa olevaan harkintavaltaan.

28 Näin ollen komission vaatimukset on hyväksyttävä siltä osin kuin on kyse komission maksamasta ennakkomaksusta jäljellä olevan summan palauttamisesta.

Korot

29 Sopimuksen 8.3 kohdan mukaisesti palautettaviin summiin lisätään näiden summien vastaanottamispäivästä alkaen laskettavat korot. Samassa kohdassa täsmennetään, että korkokanta on se, jota Euroopan raha-asiain yhteistyörahasto soveltaa ecumääräisissä liiketoimissaan ja joka julkaistaan joka kuun ensimmäisenä arkipäivänä.

30 Komission toimittamien tietojen mukaan Hydrowattin on saanut 8.12.1989 37 109 ecun suuruinen ennakkomaksu. Komissiolle palautettiin 6.4.1993 12 000 ecun suuruinen osa, joten jäljelle jää 25 109 ecun suuruinen summa.

31 Kanteessaan komissio ei vaatinut korkoja siihen asti, kunnes velka maksetaan takaisin kokonaan, vaan vahvisti 30.6.2002 päiväksi, johon asti se vaatii sopimusperusteisten korkojen maksamista.

32 Tämän seurauksena summaan, joka Hydrowattin on palautettava komissiolle, on lisättävä sopimusperusteiset korot, jotka lasketaan

— 37 109 ecun summasta 8.12.1989 alkaen 6.4.1993 asti

— 25 109 ecun summasta 7.4.1993 alkaen 30.6.2002 asti.

33 Tietyistä euron käyttöön ottamiseen liittyvistä säännöksistä 17 päivänä kesäkuuta 1997 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1103/97 (EYVL L 162, s. 1) 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti viitaukset ecuun korvataan viittauksella euroon siten, että yksi ecu vastaa yhtä euroa.

34 Komission esittämistä asiakirjoista käy ilmi, että korkojen määrä ajanjaksoksi 8.12.1989—6.4.1993 laskettuna 37 109 euron suuruisesta summasta Euroopan raha-asiain yhteistyörahaston ecumääräisissä liiketoimissaan soveltaman korkokannan mukaan on 12 498,50 euroa. Korkojen määrä ajanjaksoksi 7.4.1993—30.6.2002 laskettuna 25 109 euron suuruisesta summasta Euroopan raha-asiain yhteistyörahaston ecumääräisissä liiketoimissaan soveltaman sen korkokannan mukaan, joka on julkaistu elokuusta 1994 alkaen nimityksellä

tämän rahaston soveltama korkokanta ja huhtikuusta 2000 alkaen nimityksellä Euroopan keskuspankin perusrahoitusoperaation korko, on 15 577,26 euroa. Täten laskettujen korkojen kokonaissumma on siis 28 075,76 euroa.

35 Komissio on kuitenkin soveltanut vaatimiensa korkojen laskemisessa 8.12.1989 ja 6.4.1993 väliseksi ajanjaksoksi 10,27837 prosentin yhtenäistä korkokantaa, joka pyöristettiin 10,28 prosenttiin, ja 7.4.1993 ja 30.6.2002 väliseksi ajanjaksoksi 4,619591 prosentin yhtenäistä korkokantaa, joka vastaa näiden ajanjaksojen aikana rekisteröityjen kuukausikorkojen keskiarvoa. Tämän laskelman mukaan erääntyneiden korkojen kokonaissumma on 12 707,04 euroa ensimmäiseksi ajanjaksoksi ja 10 715,87 euroa toiseksi ajanjaksoksi eli yhteensä 23 422,91 euroa.

36 Koska tämä summa on alhaisempi, komission vaatimukset on hyväksyttävä siltä osin kuin on kyse 23 422,91 euron suuruisten korkojen maksamisesta.

37 Kaikesta edellä todetusta seuraa, että Hydrowatt on velvoitettava maksamaan komissiolle 25 109 euron suuruinen summa, johon on lisättävä 23 442,91 euron suuruiset sopimusperusteiset korot.

Oikeudenkäyntikulut

38 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut, että Hydrowatt velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska Hydrowatt on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Hydrowatt velvoitetaan maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle 25 109 euron suuruinen summa, johon lisätään 23 422,91 euron suuruiset sopimusperusteiset korot.**

2) **Hydrowatt SARL velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Wathelet Jann Rosas

Julistettiin Luxemburgissa 11 päivänä syyskuuta 2003.

R. Grass — kirjaaja

M. Wathelet — ensimmäisen jaoston puheenjohtaja